

PATENTNI SPIS BR. 4602.

Ingve Florell, inženjer. Stokholm. Švedska.

Kombinovano ležište za klizanje i protivu trenja.

Prijava od 1. jula 1921.

Važi od 1. marta 1926.

Traženo pravo prvenstva od 24. avgusta 1920. (Švedska).

Ovaj pronalazak odnosi se na kombinaciju kliznog ležišta i valjkastog ili loptastog ležišta. Cilj je ove kombinacije, da klizno ležište djeluje, kada valjkasto ležište prestane da djeluje.

Pronalazak se odnosi na takve naprave, kod kojih valjkasto ležište leži sa izvesnim pritiskom na kliznom ležištu ili nosi takvo ležište. Osnovni prsten kliznog ležišta koji preko valjaka stoji u vezi sa kliznim ležištem, ili ma koji deo istog (na pr. omotač ležišta) ima takav oblik i tako je raspoređen, da se nalazi na jednoj strani valjkastog ležišta, računato u pravcu pritiska, na odstojanju od kliznog ležišta, koje je manje od najvećeg prečnika valjaka.

Sl. 1 pokazuje na nacrtu pronalazak primenjen na kutiji za železnička kola. Osovina 1 nosi čaurasto ležište 2 podeljeno u dva dela, u koje je izliven ležišni metal 3. Čaurasto ležište ima na spoljnoj strani zavojice i loptasto je usadjen u unutrašnji osnovni prsten 5 valjkastog ležišta, za koji je isti pritvrdjen matricom 6. U omotaču kliznog ležišta nalaze se zatvoreni prostori 7. Ovi prostori u vezi su pomoću kanala 11, 12 sa površinom klizanja. Prostori 7 napunjeni su uljem za mazanje, posle čega su kanali zatvoreni parafinom ili makakvim drugim lako topljivim materijalom. Kao što pokazuje nacrt prostori 7 od prilike su istih dužina kao klizno ležište, ali da bi dali valjkastom ležištu što manji prečnik, mogu se

isti potpuno namestiti sa strane valjkastog ležišta. Klizno i valjkasto ležište opkoljeni su kutijom 13, koja leži na spoljnom prstenu 14 valjkastog ležišta, pomoću makakvog pogodnog lako topljivog materijala 22, na pr. gume. Omotač kliznog ležišta kao čep 15, koji se delimično nalazi izvan kutije i ima da pokaže, da li djeluje valjkasto ležište. Između kutije i kliznog ležišta namešteni su zaptivači 19 i 20, a između kutije i osovine zaptivač 21. Ako hoćemo da ne djeluje valjkasto ležište umetne se zatvarajući zavrtanj 16 pričvršćen za kutiju između dva ispusta, koje se nalaze na kliznom ležištu. Ako je valjkasto ležište slomljeno ili deformisano, spuste se ispupčenja 17 i 18 jako pričvršćena za kutiju prema kliznom ležištu i zatvori se isto, kao što je slučaj pri zagrevanju valjkastog ležišta, jer tada se topi ebonitni prsten 18. Kada počne da djeluje klizno ležište, usije se trenjem, usled čega se topi parafin koji se nalazi u kanalima 10, 11, 12 tako da može slobodno ući ulje za mazanje. Da bi se sprečilo klizanje između čurnog ležišta i kutija, mogu se izljeviti ispusti 16 i 17.

Fig. 2 pokazuje na nacrtu primenu pronalaska na jednom potpornom ležištu. Osovina 1 naslanja se posredstvom ebonitnog prstena 2, na loptasto ležište 3, koje se sa svoje strane naslanja pomoću kliznog ležišta 4 na prsten 5. Kada se topi ebonitni prsten ili deformiše loptasto ležište, spušta se osovina prema gornjem

delu 6 kliznog ležišta, pri čem ovo stupi u dejstvo.

Patentni zahtevi:

1. Raspored na napravama, kod kojih valjkasto ležište leži sa izvesnim pritiskom na kliznom ležištu ili nosi takvo ležište, naznačen time, što je osnovni prsten valjkastog ležišta koji preko valjaka stoji u vezi sa kliznim ležištem ili ma koji deo istog (na pr. omoćać ležišta) tako načinjen i namešten u odnosu prema kliznom ležištu, da se nalazi na jednoj strani valjkastog ležišta u odstojanju (računato u pravcu pritiska) od kliznog ležišta, koje je manje od najvećeg prečnika valjaka.

2. Izmene na napravi prema zahtevu 1, naznačene time, što je osnovni prsten valjkastog ležišta, koji stoji u vezi pomoću valjaka sa kliznim ležištem ili makojim delom nameštenim na njemu, tako namešten u odnosu prema kliznom ležištu, da se nalazi na strani valjkastog ležišta sa makakvim medjuprostorom izmedju njega i kliznog ležišta, računato u pravcu pritiska, neposredno na kliznom ležištu.

3. Raspored na napravi prema zahtevima 1 i 2, naznačen time, što se deo kliznog ležišta, koji leži na osovinu, može načiniti od drugog materijala, nego što je ostali deo kliznog ležišta.

4. Raspored na takvim naprava prema zahtevima 1—3, gde se može upotrebiti čaurasto ležište, naznačeno time, što je čaura podeljena u dva dela u aksialnom pravcu.

5. Raspored na napravi prema zahtevu 4, naznačen time, što čaurasto ležište ima na spoljnoj strani zavrtnajske loze i jednu navrtku, koja istovremeno, kad drži obe polovine čaure, pričvršćuje valjkasto ležište za čauru,

6. Raspored na napravama prema zahtevima 1—5, naznačen time, što klizno ležište nosi jedan sud za ulje, koji je u vezi pomoću kanala ili tome slično sa kliznom površinom.

7. Raspored na napravi prema zahtevu 6, naznačen time, što sud obuhvata klizno ležište.

8. Raspored na napravi prema zahtevu 7, naznačen time, što je sud za ulje od prilike iste dužine kao površina kliznog ležišta.

9. Raspored na napravi prema zahtevu 7, naznačen time, što je sud za ulje namešten u aksialnom pravcu na jednoj strani valjkastog ležišta.

10. Raspored na napravi prema zahtevu 1—9, naznačen time, što su kanali (izmedju suda za ulje i klizne površine) napunjeni sa makakvim lako topljivim materijalom, na pr. parafinom.

11. Raspored na napravama prema zahtevima 1—10, naznačen time, što se spoljni ili unutrašnji osnovni prsteni valjkastog ležišta mogu sprečiti da se pokreću jedan prema drugome nekom spravom na pr. zavrtnjem, klinom ili tome slično.

12. Raspored na takvim napravama prema zahtevima 1—11, gde su valjkasto i klizno ležište zatvoreni u jednoj kutiji, naznačen time, što je klizno ležište ili makoji deo zahvaćen u obrtanju istoga i pričvršćen na istome, namešten izvan kutije u cilju da pokaže, da li je loptasto ležište u dejstvu.

13. Raspored na napravi prema zahtevima 1—12, naznačen time, što jedan ili oba obrtna prstena valjkastog ležišta (neposredno ili u danom slučaju ma kojim umetnutim delom) naležu na lako topljivi materijal u cilju da stave u funkciju klizno ležište, kada se valjkasto ležište zagreje za vreme kretanja.

Fig. 1

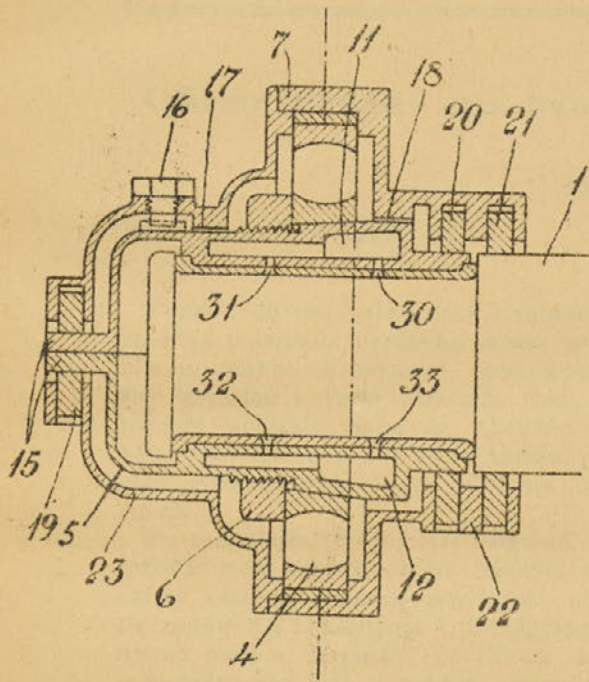

Fig. 2

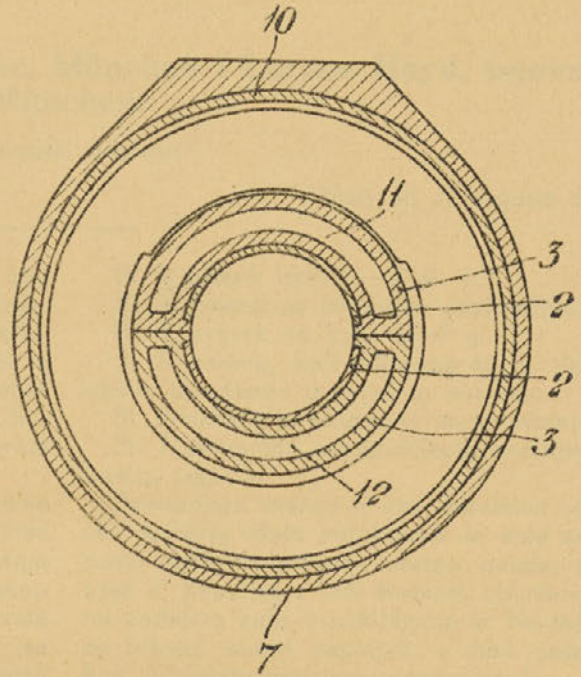

Fig. 3

